GAZETA KRAKOWSKA

N^re 62.

Z KRAKOWA DNIA 3 SIERPNIA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Petersburga d. 26 Czerwca d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Przez naywyższy Ukaz J. C. M. obiawiony Rządzącemu Senatowi przez Ministra sprawiedliwości d. 16 Czerwca Cesarz Jegomość, podobnie jak w dawnieyszych latach, dozwolić raczył Senatowi użyć zwyczaynych wakacyy z zastrzeżeniem, ażeby w każdym Departamencie Rządzącego Senatu zostawała naznaczona liczba członków, dla nieprzerywania sądzenia spraw, i dla większey dogodności, pierwsze i drugie oddziały departamentu 3go, 5go i 6go w iedno połączyć.

D. 1 Czerwca o godzinie 4 z południa, w Humaniu i okolicach tego miasta spadł grad większy od laskowego orzecha i wiele szkód porobił w sadach ogrodach i polach. Massy spadłego gradu trwały do 7mey nazaiutrz. Tak wielkiego i tak obfitego gradu mieszkańcy tamteysi nie pamiętaią. — Z Czernichowa donoszą, iż w kraiu tamteyszym wiosna wcześne się zaczęła, deszcze dosyć przechodziły, a teraz (5 Czerwca) zaczęły się upały 30 stopni dochodzące, mieszkańcy obfitego spodziewaią się żniwa.

Z Lizbony d. 30 Czerwca.

Twierdzą, iż Król każe d. 24 Lipca nową konstytucyią, którą ludowi swoiemu przyrzekł, ogłosić. Do tego czasu ziedzie tu także nowy Francuzki Poseł, P. Hyde de Neuville.

Z wszystkich części Królestwa nadchodzą powinszowne adressy; nadeszły z Algarve iest pod d. 24 Czerwca pisany (w tym samym dniu, w którym się ta prowincyia poddała.)

Król wyznaczył dla wszystkich officerów i podofficerów, którzy towarzyszyli Infantowi Michałowi do Villafranca de Xera, medal z napisem: " Wierność dla Króla i oyczyzny."

Monzinho Silveira, który w d. 28 Maia mianowany został Ministrem Skarbowym, złożył ten urząd i mianowany iest Dyrektorym ceł w Lizbonie z tytułem Ministra stanu.

Następuiący mężowie przyłożyli się do ostatniey zmiany Rządu w Portugalii: D. Pedro de Souza Holstein; Hr. Palmela, ieden z pierwszych naszych dyplomatyków i przyiaciel rozumnie ograniczoney Monarchii, był Posłem przy Kongressie Wiedeńskim, potem w Londynie, i z ostatniego mieysca na Ministra

spraw wewnętrznych powołany został. Gdy tenże do Rio-Janeiro przybył, już tam zaczęła się rewolucyia; podał Królowi proiekt do ulepszenia Rządu przez zaprowadzenie dwóch izb, ale już nie rychło było. Antoni Jozef Guiao przebiegł zawód magistratury (w Portugalii oddzielna odnoga nauki) i był przed rewolucyią prokuratorym korony. Arcybiskup Evory uważany iest iako oświecony i sprzyiający wolności Prałat. Fran. de Boria Garsao Stokler, akademik, jenerał w woysku, dawniey professor matematyki w szkole morskiey i nakoniec jenerał kapitan wysp Azorskich, gdzie zaraz w początkach opierał się władzy Stanów i z tego powodu osadzony w więzieniu został. J. Ant: d'Oliveira Leire i Men: Vicehrabia Teixeira de Corvalho, oba radcy przy naywyższym Sądzie. Jeden z nich był deputowanym do Paryża od Narodu do Napoleona wysłanym. Margr. d'Olhao był dawniey administratorem targów w Lizbonie. Joa: J. Ferreira Gordo, kanonik patryiarchalnego Kościoła w Lizbonie i akademik, był dawniey Królewskim kanclerzem. D. Ricardo Rai: Nogueira, rektor szlacheckiey akademii w Lizbonie, był dawniey członkiem ustanowioney na czas niebytności Króla Rejencyi.

Z Vich d. 2 Lipca

Jenerał porucznik Vicehrabia Donadieu opuścił z większą częścią woysk swoich miasto nasze i okolice, i udał się ku Barcelonie. Jakkolwiek nie wiele pozostało tu woyska Francuzkiego, nie cierpi iednak służba, ponieważ mamy 14 kompaniy ochoczey milicyi. Poruszenia woyska Francuzkiego zdaią się zmierzać do zamknięcia twierdzy Barcelony, gdzie iak wiadomo znayduią się główni dowodcy woyska konstytucyynego w Katalonii. Podług wyznania zbiegów osada Barcelony nie wynosi iak 6000 ludzi. Mina przywieziony tam został bardzo chory.

Z Okolic Seo d'Urgel d. 4 Lipca.

Gorale i milicyie są zawsze w ruchu, przebiegaią kray i znieważaią mieszkańców. Banda Antoniego Eroles doszła w ostatnich dniach aż do Orgagna i spustoszyła kilkanaście domów. Espa, nazwany Boutefol, maiętny obywatel tego mieysca uprowadzony był iako zakładnik do twierdzy, a inny w drodze zabity został. We wsi Drail znieważyli gorale dwie dziewczyny. Jakkolwiek Ramagosa prosi i grozi, rzucane ie łnak ciągle są z twierdzy bomby do miasta. Jutro oczekiwana iest tu reszta osady z Puycerda. Zapowiedziane ieszcze są inne woyska, ktore w tey chwili nader potrzebnemi są dla wstrzymania napadu goralów.

Z Perpignanu d. 5 Lipca.

Do oblężenia Barcelony czynione są z naywiększym pośpiechem przygotowania. Zaprzągi artyleryczne poszły ztąd do Sakes, dla zabrania ztamtąd 40 dwudziesto-czterech funtowych dział. Dziś wyruszą do Girony, a ztamtąd pod Barcelonę.

Sekretarz Jenerała Miny Trabeiara poymany i do głowney kwatery zaprowadzony, został ztamtąd, ponieważ nie iest woyskowy, do naszey prefektury odesłany.

Pierwsza kompania konney artyleryi, która w mieście naszem stała, odebrała wczoray rano rozkaz udania się

pod Barcelonę i w południe wyruszyła. Na iey mieysce przybędzie tu iutro 2ga kompania stoiąca w Thuis, a tey mieysce zastąpi stoiący w Estagen oddział artyleryi.

Jenerał Tromelin, dowodca składaiącey się z 16go i 60go liniiowego pułku odwodowey brygady, która znayduie się iuż w Katalonii, iutro za nią wyiedzie.

Główna kwatera ma dziś Gironę opuścić i udać się naprzód.

Baron Eroles opuściwszy Seo d'Urgel, udał się do zamknięcia Cardony.

Z Baiony d. 5 Lipca.

Przed Santoną i Koruną krążą (iak mówią) Angielskie okręty. W ostatnim porcie zatrzymaną i zabraną została powracaiąca z Indyiów fregata Francuzka, która wcale o wybuchnieniu nieprzyiacielskich kroków nie wiedziała.

Dziewiętnasty pułk lekkiey piechoty, który stanowić miał część naszey osady, wyruszy ztąd niezwłocznie z innemi z wewnątrz kraiu przybyłemi woyskami do Hiszpanii.

Wczoray słyszeliśmy znowu w kierunku St. Sebastian dosyć mocne z dział strzelanie Osada tan teysza czyni ustawiczne wycieczki i strzela do wszystkiego, co się do niey zbliży.

Wszystkie wychodzące w Madrycie pisma są zakazane, wyiąwszy iedną rządową gazetę.

Marszałek Lauriston, dowodca 2go odwodowego korpusu, założył tu główną swoią kwaterę.

Transport z 500 wołów, który szedł z Aranjuez do Sewilli, zabrany został przez zbroyną kupę.

Korpus ochotników konstytucyynych pod Empecinado znayduie się w okolicach Salamanki i nakłada na okolice, które oświadczyły się przeciw konstytucyi. W okolicach Manchy pokazały się także oddziały konstytucyyne.

Mieszkańcy wysp Balearskich okazuią się nayzapaleńszemi za konstytucią, i w złym razie wyspy te dla bliskosci służyć mogą za przytułek konstytucyionistom Katalońskiem.

Z Madrytu d. 12 Lipca.

D. 10 b. m. Królewsko-Pruski Pełnomocnik w Hiszpanii stawiony był z zwykłemi obrzędami przed Rejencyią.

Policyia zakazała kupcom pod karą 20 dukatów sprzedawać Francuzom drożey towary, niżeli swoim współziomkom.

Z Kadyxu mamy doniesienie, że zamknięcie nawet z strony morza przez pomnożenie się naszych okrętów, iest ściśleysze; zabrano iuż okręty, które chciały do portu wniyść z żywnością, a na innych znaleziono ważne papiery. — Pomiędzy osobami, które Kadyx opuściły znaydować się także maią Calatrava i Romero Alpuente; wielu nieszczęśliwych, którzy mieli bydź do Ceuty wywiezionemi, uwolniła eskadra Francuzka. — Ciągle panuie w tem mieście niezgoda, a wyrok Rejencyi Hiszpańskiey pod d. 23 z. m. powiększył zagorzałość rewolucyionistów. Tymczasem ubywa żywności i staie się coraz droższą; handel zaś zupełnie ustał. Co się tycze istnieiących ieszcze rewolucyynych korpusów dowiaduiemy się z Walencyi iż Ballasterosa żołnierze zgłaszaią się po 100 do 150 do Królewskiego Jenerała Sempere o przyięcie ich do służby.

W Kordowa liczą iuż także do 1000 konstytucyynych zbiegów. Podług listu z Granady znaydowali się tam Ballasteros, Villacampa, Zajas, Montes, Balanzat, Placentia i inni ienerałowie z szczątkami swoich pułków i nadaremnie starali się urządzić zupełne woysko.

Z Paryża d. 18 Lipca.

List Marszałka Moncey, Xcia Conegliano, do Ministra woiennego.

Z Mataro d. 7 Lipca 1823.

Poruszenia 5tey i 10tey dywizyi ku Barcelonie rozpoczną się d. 8 Lipca. 5ta dywizyia opuści swoie stanowiska w Mataro, Patpes i Granolles, dla osadzenia lewego brzegu rzeki Besos od iey uyścia do morza aż do punktu, w którym wpada w nią rzeka Rippollet, i prawe iey skrzydło rozciągnie się nad ostatnią rzeką. 10ta dywizyia, która zaymuie Caldas de Monbuby i Gariga, stanie d. 8 na prawym boku 5tey dywizyi i rozciągnie się ku Martorel. — W pierwszym z tych punktów zgromadził Milans swoią dywizyią. Lobera trzyma z swoią osadzone Martorel; zbiegowie powiadaią, że ta dywizyia zmocnioną została znaczną częścią osady Barcelońskiey i liczy do 7000 ludzi. — Vicehrabia Curial każe woyskom 5tey dywizyi osadzić San Girous-Valvidera i San Cieu. Z tego punktu złączy się z 10ą dywizyią, i wspierać będzie iey poruszenia ku Molin del Rey, ieżeliby nieprzyiaciel czynił odpór. — Barcelona d. 10 zamkniętą zostanie; tyczące się tych działań rozkazy dawane będą w skutku poruszeń, które d. 8 i 9 Lipca maią bydź wypełnione. — Dwa bataliiony 60go liniiowego pułku staną dziś w Cardedeu, a 3ci przybędzie tam d. 10. — Jeden bataliion 16go pułku przybędzie iutro do Mataro z batteryią odwodowego parku artyleryi, a dwa drugie bataliiony za dwa dni. — Pułki 60ty i 16ty stanowić będą odwodową brygadę pod rozkazami Jenerała Tromelin. — Jutro udam się osobiście na środek linii, a nazaiutrz póydę za iey poruszeniami. — Mam zaszczyt bydź, &c.

Marszałek Moncey.

Drugi list tegoż Marszałka do Ministra woiennego.

Z Molin del Rey d. 9 Lipca.

Pierwsze działania do zamknięcia Barcelony uskutecznione zostały d. 8 i 9 Lipca, iak miałem zaszczyt J. W. Panu pod d. 7 Lipca donieść. D. 8 dywizyia Donadieu osadziła Sebadell i San Engat; dywizyia Curial stanęła nad rzekami Besos i Ripollet. Milans miał dwa bataliiony na lewym brzegu Lobregat z przodu Molin del Rey. Tu dodać należy, iż przez ulewę tak dalece wezbrała Lobregat, że w żadnem mieyscu nie była do przebycia. Z tego powodu wypadło koniecznie opanować most pod Molin del Rey, który dla swey rozciągłości i dogodney obrony iest nader ważnym. Reszta siły Milansa, z 5 bataliionów złożona, stała na prawym brzegu. Lobera trzymał 4 bataliionami osadzone Martorel. — D. 9 Lipca przednia straż dywizyi Donadieu, składaiąca się z 3ciey linii i 6go pułku huzarów pod rozkazami Jenerała de la Roche-Aimon, udała się przeciw Molin del Rey. — 18ty pułk liniiowy i 5ty pułk konnych strzelców postąpiły pod Jenerałem Achard przeciw Martorell. — 3ci pułk liniiowy za zbliżeniem się do Molin del Rey przy-

ięty został potężnym ogniem z ręczney broni. Uderzył zaraz na nieprzyiaciela, odparł go na most, i pomimo ognia stoiącego na moście i za mostem na prawym brzegu woyska, przeszedł przezeń z bronią na ramieniu. Jenerał de la Roche-Aimon, Pułkownik Fantin-des-Odoart i Podpułkownik Fitz-James szli na czele kolómny. W Nu został nieprzyiaciel do ustępu zmuszony, i 6ty pułk huzarów śpieszył za nim na drodze do Tarragony, a 26ty pułk liniiowey piechoty postępował za nim. Dla uniknienia attaku jazdy rzuciła się nieprzyiacielska piechota na leżące po prawey stronie drogi wzgorza. Lecz tam była żywo ściganą. Wymierzony przeciw Martorell attak uwieńczony taki, że był skutkiem, iak przeciw Molin del Rey. Nieprzyiaciel żywo był z iednego do drugiego mieysca odpierany. Jenerał Achard i 18ty liniiowy pułk mieli do 400 ludzi z mocnego stanowiska do wyparcia, które ten pułk z podziwienia godną walecznością opanował. 5ty pułk strzelców konnych pod rozkazami Barona Nourry wspierał ten attak naydzielniey, gdzie mu tylko mieyscowość dozwoliła. Uderzenie na Molin del Rey, a mianowicie na most, iest niemniey pamiętne z powodu okazaney waleczności przez 3ci pułk liniiowy i 6ty huzarów pod Hr. d'Astorg. Jenerał de la Roche-Aimon był 3cim, który przez most przeszedł, a pod P. Fantin-des-Odoart, pułkownikiem 3go pułku, ubito konia. Jenerał de la Roche-Aimon z pułkiem huzarów, wspartym iednym bataliionym od 26go i iednym od 3go liniiowego pułku ścigał nieprzyiaciela na drodze od Tarragona aż do Cord Ordal. Oba drugie bataliiony tych pułków posłał Jenerał Donadieu w tymże celu w góry. — Podczas uskuteczniających przez dywizyią Curial działań zamknięcia, zrobił nieprzyiaciel z dwiema bataliionami wycieczkę, z których ieden od Mont-Joui, drugi od Barcelony postępował. Uderzyły one na brygadę Jenerała Vasserot w Esplugas, ale na wszystkie strony naydzielniev odparte zostały. Ogień trwał 3 godziny. Pierwsza kolómna powróciła w nieładzie do Mont-Joui, a druga cofnęła się do Sans pod zasłonę dział twierdzowych. Hr. Curial daie Jenerałowi Vasserot naywiększe pochwały. — Wiadoma dotąd w tych potyczkach nasza strata wynosi 15 zabitych, pomiędzy którėmi kapitan grenadierów 3go pułku, i 110 ranionych ludzi, pomiędzy którėmi 5 officerów. Dotąd nie odebrałem dokładney wiadomości o stracie nieprzyiaciela. Wiem tylko, iż pod Martorell utracił około 150 ludzi w zabitych i znaczną liczbę miał ranionych. Pod Molin del Rey mnieyszą poniosł stratę, ponieważ rzucił się w góry, dla złączenia się z wypartemi z Martorell swoiemi woyskami. Pod Esplugas zostało kilkunastu ludzi zabitych, ale mnostwo ranionych. — Jutro d. 10 dywizyia 5ta i część 1otey zamkną zupełnie Barcelonę. — Mam honor bydź, &c.

(Podpis iak wyżey.)

Trzeci list tegoż Marszałka do Ministra woiennego.

Z Molin del Rey d. 10 Lipca.

Wczoray powracaiąc z Vallirana, natrafiłem na drodze od Tarragony na Jenerała Donadieu, który szedł za poruszeniami nieprzyiaciela, gdzie mi ieden z adjutantów Hr. Curial przedstawił P.

Sarfield. Officer ten konstytucyynego woyska siedząc na koniu bez monduru, oświadczył mi, iż przybywa pełen ufności oddać swoią osobę pod opiekę oręża Francuzkiego.

(Podpis iak wyżey.)

Czwarty list tegoż Marszałka do Ministra woiennego.

Z *Sarria d.* 11 *Lipca.*

Cardona znayduie się w posiadłości połączonych woysk i chorągiew Króla Ferdynanda powiewa na wałach tey twierdzy. Niemam ieszcze opisu wszystkich okoliczności tego zdarzenia, i wiadomo mi tylko, że Dowódca bataliionu prowincyionalney milicyi Siguenzy, Balsi-Galoupy, w porozumieniu z woyskami osady, d. 9 b. m uznał władzę Królewską, i że Gubernator sprzeciwiaiący się temu szlachetnemu postanowieniu, wyszedł z twierdzy z 35 officerami i udał się do Jgualada. Bataliion Francuzki 2go liniiowego pułku i 10tey dywizyi na wiadomość o tem zdarzeniu pośpieszył z Manresa do Cardony i przy okrzykach: niech żyie Król Francuzki! niech żyie Hiszpański! tę twierdzę obiął. — Jenerał Donadieu doniósł mi o iey poddaniu się. — Wczoray d. 10 zrobił nieprzyiaciel we 2000 ludzi z 4 działami wycieczkę z Barcellony. Naypierwey postąpiła ta siła przeciw Sarria, gdzie zaszła dwóch godzinna potyczka z naszemi strzelcami. Potem rzuciła się na Gracia, gdzie bataliion 7go pułku i oddział jazdy kilkokrotnie uderzyły na nieprzyiaciela na równinie i dzielnie go odparły. Polowe działa, z któremi nie przyiaciel zrobił wycieczkę, i działa twierdzy dawały ognia. Nieprzyiaciel utracił 5 zabitych, kilkunastu ranionych i 5 poymanych. Z naszey strony ieden tylko człowiek był zabity i eden raniony. Jenerał Hr. Curial donosząc mi o tey wycieczce, pisze iż Jenerał Peccadeu dowodził 7mym liniiowym pułkiem, i z wielką pochwałą wspomniona o Podpułkowniku tego pułku, P. d'Arlanges, i naczelniku szwadronu, P. Bezuel, od 23go pułku strzelców.

(Podpis iak wyżey.)

Doniesienie woyska Pireneyskiego.

Marszałek polny, Margr. de Marguerge, dowodca zamykaiącego Santonę korpusu, doniosł J. Krolewicowskiey Mci Xciu Angouleme, że osada tey twierdzy zrobiła d. 2 b. m. wycieczkę i wysadziła na szczyt lądu Sable, na przeciwko Colindres 5 do 600 ludzi. Nieprzyiaciel postępuiąc trzema kolómnami, zmusił nasze straże do ustępu; lecz wkrótce wstrzymany został przez dwie kompaniie od 35go i iedney od 21go pułku liniiowey piechoty; utarczka była bardzo żywa, i nieprzyiaciel wspierany działami z twierdzy utrzymywał się czas nieiaki w swoim stanowisku. Ale dzielne nacieranie woysk naszych i nadeyście Hiszpańskiego Jenerała Valero z nową kompanią 21go pułku z Laredo, który uderzył zaraz na lewe skrzydło nieprzyiacielskie, zmusiły go nakoniec do ustąpienia w naywiększym nieładzie, i trudno byłoby mu dosiąść na okręty, gdyby wszystkie bateryie twierdzy nie były do woysk naszych kartaczami strzelały. Stratę nieprzyiacielską rachuią do 50 zabitych i ranionych, i oprócz tego zabraliśmy mu kilkunastu ludzi. Z naszey strony zostało zabitych dwóch ludzi od 35go pułku i mamy 8 ranionych, pomiędzy któremi Porucznik Archias od 21go pułku.

— Potyczka ta czyni kompaniiom 21go i 35go pułku naywiększy zaszczyt, ponieważ pod n yżywszym z dział ogniem trzymały się kilka godzin przeciw trzy razy prawie przewyższaiącey liczbie woyska, i to do nagłey ucieczki zmusiły. (Tu następuią pochwały woyskowych, którzy się szczególniey odznaczyli.) Hiszpański Jenerał Valero zachęcał szczególniey przykładem swoim woyska.

Gdy wyprawy do Asturyi ukończone zostały, Jenerał Bourck rozpoczął zatem swoie poruszenia przeciw Galicyi. Od dawnego czasu przednia iego straż pod Jenerałem de la Rochejaquelin znaydowała się w Astorga; ieden z iey podiazdow natrafił d. 26 Czerwca w Mansanale i Torro, na drodze do Lugo, na nieprzyiacielski oddział, zabił z niego 6 ludzi i 1go officera, i zabrał iednego officera, 3 żołnierzy i 6 koni; Kwatermistrz Denis od 7go pułku odznaczył się w tey rozprawie.

Jenerał Morillo, dowódca konstytucyynego woyska w Galicyi, rozgniewany z obeyścia się Stanów z Królem Hiszpańskim wzbraniał się słuchać rozkazów ustanowioney w Sewilli Reiencyi. Porożnił się z Quirogą, poczem nastąpiło wachanie się woysk, które pewnie ułatwi działania nasze przeciw Galicyi; Jenerał Bourck ma d. 10 b. m. stanąć w Lugo. — W główney kwaterze Madrycie d. 9 Lipca 1829.

Z rozkazu J. Królewicowskiey Mci
Maior Jenerał Hr. Gu i minot
Doniesienie Majora - Jenerała do Ministra Woiennego.

Z Madrytu d. 11 Lipca

Propozycye Jenerała Moryllo, iak miałem zaszczyt JW. Panu donieść, niewstrzymały nawet na chwilę naszych poruszeń przeciw Gal cyi. Jenerał porucznik Hr. Bourck doniosł J. Królowicowskiey Mci pod 7 b. m. iż bez napotkania nieprzyiaciela przybył do Villafranca del Viergo. Jenerał Morillo ściągnąwszy wszystkie swoie woyska do siebie, przysłał do niego adjutanta z pro bę, aby przedsięwziął środki do zapewnienia bezpieczeństwa osób i własności, przyrzekaiąc przykładać się do obrony Krola i przywrócenia w porozumieniu z nim spokoyności w kraiu, tudzież woyska, które przyłączyły się do Quirogi, zwrócić do porządku. Propozycyie te Morylla przyięte zostały. Ma tylko ieszcze uznać Reiencyią Hiszpańską, i gdy poprzednicze iego kroki zmuszaią go do tego, sądzić zatem należy, iż Jenerał Bourck za przybyciem wczoray do Lugo, gdzie wszystkie Morylla woyska znaydować się maią, odebrał zapewne zupełne iego przystąpienie.

Hr. Guileminot

D. 15 w święto Henryka Xiężna Berry dała w zamku St. Cloud obiad dla 400 woyskowych gwardyi Królewskiey, którzy strzegą dzieci Francyi (iey córki i syna.) — Tegoż dnia ciało dyplomatyczne złożyło Królowi swoie uszanowanie.

D. 14 poświęcono tu siedmiu Biskupów i Arcybiskupów.

Dziennik Konstytucyionista pisze, że Hr. Amarante tak dalece d. 26 Czerwca w Lizbonie był słaby, iż przyiął S. Komuniią. D. 28 cokolwiek mu się polepszyło; choroby tey nabawił się przez wypicie w teatrze szklanki lodowey wo-

dy. — Tenże dziennik donosi, że kupy zbroyne codziennie pomnażaią się około Saragossy i wpadaią do Arragonii.

N. Król Portugalski potrafi zapewne położyć koniec rozdwoieniu i woynie, które Stany między Portugaliią i Brazyliią wznieciły. J. K. M. wysłał dwóch kommissarzów do wysokiego swoiego syna do Rio-Janeiro, aby natychmiast rozkazał wstrzymać kroki nieprzyiacielskie i krwi rozlew. Podobneyże osnowy pisma posłane zostały do Bahii i nad rzekę Plata.

Królowi Stanisławowi (Leszczyńskiemu) Xciu Lotaryngii i Baru wystawiony zostanie pomnik.

Z Bruxelli d. 18 Lipca.

Poruszenia woysk na granicy Francuzkiey ciągle ieszcze trwaią.

Nowy Francuzki Poseł przy Dworze naszem, P. Decaux, który był tu dawniey sekretarzem poselstwa, iest wkrótce spodziewany.

Podług gazety *Goniec Niderlandski* w Barcelonie znayduie się 4000 jenców Francuzkich. Przy uderzeniu na Urgel utracić Francuzi mieli 600 ludzi.

Burmistrze miasta Harlem podziękowali mieszkańcom w oznaymieniu za przedziwne postąpienie podczas obchodu czwartey stoletniey rocznicy wynalezienia sztuki drukarskiey.

Z Londynu d. 15 Lipca.

Podczas wczorayszego posłuchania dwóch deputowanych od wysp Jońskich podali Królowi adres.

W r. z. 1822 wybito w tuteyszey Królewskiey mennicy monety złotey 5 mill. 356,787 Fs. a srebrney 31,430 Fs. Onegday probowali przysięgli złotnicy w obecności Ministrów tey monety i znaleźli ią w przepisaney wartości, to iest funt zawieraiący 11 uncyy czystego złota, oprócz przymieszania srebra i miedzi. Po ukończoney probie zaproszeni Ministrowie zostali na bankiet z żołwi, &c. do gospody złotniczey.

Pomimo nieszczęsnego położenia w iakiem zdaie się teraz sprawa konstytucyi Hiszpańskiey znaydować, nie przestaie iednak wydział tuteyszy zbierać składek dla konstytucyynych Hiszpanów; do 11 b. m. miał iuż 16.095 Fs. zebranych.

Okręt, na którym syn Lucyiana Bonaparte z swoią małżonką (córką Jozefa Bonaparte) pod nazwiskiem Hr. Messeon do Ameryki płynie, musiał dla przeciwnego wiatru do Plimut zawinąć. Wysiadł do gościnni Królewską zwaney, i P. Wilkinson zarządzaiącego Domem kupieckim Fores i Kompanii, za uczynioną mu przysługę ludarował kosztownym pierścieniem, i oraz doręczył mu na składkę dla konstytucyynych Hiszpanów 4 dublony złote. Gdy P. Wilkinson zapytał go się pod iakim nazwiskiem ma tę składkę zapisać: „pod moim własnym (odpowiedział podróżny) Karola Bonaparte.” Młodzieniec ten podobny bardzo iest do swoiego stryia Napoleona. Powyższy okręt przybrawszy więcey ieszcze podróżnych odpłynął d. 10 b. m. z Plimut.

Listy z Sierra Morena d. 5 Maia opisuią smutny stan zdrowia tey osady. Okręty z środziemnego morza i wyspy S Tomasza przywiozły do tey dosyć niezdrowey iuż osady żołtą gorączkę, na którą z 110 Eropeyczyków umarło w przeciągu 6 tygodni do 80. Okręt Karolina utracił wszystek lud w liczbie 25 ludzi. Nędza iest tam bez granic.

DODATEK DO № 62. GAZETY KRAKOWSKIEY

z Krakowa Dnia 3 Sierpnia 1823 Roku wNiedzielę.

— *Z Krakowa.* —

Cesarska Królewska Ausryiacka Rezydentura nadesłała tuteyszey Redakcyi następujący Artykuł do umieszczenia:

Gdy przepisy względem przesyłania do Osoby Jego Ces: Król: Apostolskiey Mości zagranicznych Dzieł, tyczących się Literatury lub Kunsztów, nie są zachowane, zatem powtórne naywyższe Rozporządzenie podaie się do powszechney wiadomości, iż takowych przesyłanie wprost do Nayiaśnieyszego Pana iest zakazane i tylko te Dzieła będą mogły bydź przesełanemi, które albo zamówione, albo dla których wprzód przez Rezydentury Naywyższe pozwolenie uzyskane było. Dzieła w inney drodze nadesłane, nietylko że niebędą przyięte, lecz przesyłaiącemu na odwrot odesłane zostaną.

Lipowski.

Z Wiednia d. 30 Lipca.

J. Cesarzewicowska Mość Arcyxiążę Ferdynand, Następca tronu, wyiechał d. 21 b. m. rano z Laxenburga, w towarzystwie Nadwornego swoiego Marszałka, do wewnętrzney Austryi i Tyrolu.

Z Londynu d. 18 Lipca.

Podług pism tuteyszych zmarły Xże Kentu (brat J. K. Mci) iedynaczkę swą córkę, Xiężnę Alexandrę, domniemaną następczynę) tronu urodzoną w r. 1820) oddał pod iedyny dozor swey małżonce (Xiężniczce z Domu Sasko-Koburgsko-Saalfeld.) D. 10 b. m. młoda Xiężna Alexandra była pierwszy raz przez Wysoką swą Matkę przed J. K. Mcią stawiona, i w rocznicę swoich urodzin otrzymała od Monarchy iego wizerunek dyiamentami obsadzony.

D. 15 b. m. odbyła się gabinetowa rada w kancelaryi spraw zagranicznych.

Dziś był obrachunek papierów na giełdzie i pomimo różnicy o 6 od sta przeszłego obrachunku nie nastąpiło iednak żadne bankructwo.

PP. Hallert wydali dziś prospekt nowey pożyczki dla konstytucyynego Rządu Hiszpańskiego na 1 mill. 275,000 Fs. na hypotekę $8\frac{1}{2}$ Fs. w rewersach u iednego z tuteyszych bankierów złożonych. Protestowane wexle na Bankiera Barnales będą za gotowiznę przyięte.

P. Hobhouse podał onegday niższey izbie Parlamentu prośbę od właści-

cielów gruntowych z Sommersetshire o reformę Parlamentu, którą kazano drukować.

Z Montreal w Kanadzie piszą pod d. 11 Czerwca, że z Quebek do Montreal płynący parowy statek spalił się d. 12 t. m. z całym ładunkiem. Miał na sobie 240 podróżnych oboiey płci, których przecież aż do 6 wszystkich uratowano. Całkowitą stratę podaią do 9000 Fs.

Dyrektorem Chiliyskiey Rzpitey został Jenerał Freyre, patryiota i woyskowy od wszystkich klas ludu lubiony, i d. 3 Kwietnia obiął styr rządu.

Z Zemlina d. 3 Lipca.

Z Glissoura nadbiedz do Belgradu mieli posłańcy z doniesieniem, że w tey części Macedonii wybuchnęło powstanie.

Od granic Tureckich d. 24 Czerwca.

O niewątpliwem zdobyciu szturmem przez Bozzarisa d. 13 Maia Lepanto, donoszą ieszcze z Korfu, iż Grecy znaleźli tam wiele dział, znaczne składy potrzeb woyskowych i okrętowych. Ze cała osada Turecka wyciętą została, nie będzie nikogo dziwiło, gdy dowie się, że w kośnicy tamteyszey znaydowało się przeszło 5000 czasek wymordowanych przez nią Chrześcian, i nawet mury były niemi okryte. — Okolice Patras przeszło na milę są spustoszone. Wszystkie drzewa znikły, a ziemia iest okrytą przeszło 20,000 zwłok ludzkich, tysiącami łbów końskich, wołowych, owczych, i t. d. które zwierzęta albo osada zamku spotrzebowała, albo też przez pomor wyzdychały.

Z Kadyxu d. 20 Czerwca.

(Przez London.)

Jeden Francuzki liniiowy okręt i 2 fregaty stoią na przeciwko portu naszego i od wczorayszа nie wpuszczaią, ani wypuszczaią żadnego okrętu. Dziś zebrali się Konsulowie zagraniczni i podpisali przełożenie do Francuzkiego admirała przeciw takowemu postępowaniu, ponieważ dopóki nie iest zamknięcie ogłoszone, sprzeciwia się przyiętem w tey mierze zasadom. Zamknięcie od morza bynaymniey nas nie trwoży, dopóki od lądu nie będziemy zamkniętemi, lecz do tego zaszczupłe są siły Francuzkie w Andaluzyi.

Z Frankfortu d. 17 Lipca.

Seym związku Niemieckiego odroczył swoie posiedzenia do 27 Listopada. C. K. Austryiacki prezyduiący Poseł odiedzie do Wiednia d. 20, a Prezes woyskowey kommissyi, Hr. Langenau, cokolwiek poźniey.

Były Poseł Saski w Paryżu, Hr. Senft-Pilsach, w podróży swey do Wiednia przeiechał d. 12 b. m. przez Strazburg.

N. Król Wirtembergski wyiechał d. 14 do Liworna, dla używania kąpieli morskich.

Mieszkańcy należących do okręgu Frankfortskiego wsi żądali oddawna, aby ich gminy wysełały reprezentantów do ciała prawodawczego na mocy 13go artykułu Aktu związku Niemieckiego. Przedmiot ten wzięło ciało prawodawcze na tegorocznich posiedzeniach pod roz-

wagę, i uchwaliło: iż rzeczone wsie wybierać maią corocznie i wysełać do ciała prawodawczego 9 reprezentantów.

Oprócz liniiowego woyska posiada nasze miasto mieyską i wieyską milicyią.

Z Kopenhagi d. 19 Lipca.

Wczoray nadeszła tu wiadomość, że NN. Królestwo dopiero d. 3 Sierpnia z Louisenland udadzą się na powrót do stolicy tuteyszey.

Królestwo Duńscy odwiedzili d. 7 b. m. Holsinger.

Tuteysza Azyiatycka kompania odebrała wiadomość, że okręt Xiężna Następczyna z bogatym swoim ładunkiem d. 10 Maia przybył szczęśliwie do wyspy S. Heleny.

Powracaiąca z Sztokólmu Angielska fregata Seringapatnam przebyła d. 28 z. m. przez Sund.

Z Sztokólmu d. 21 Lipca.

Posłowie Francuzki i Niderlandski, Hr. d'Agoult i P. Dedel, wyiadą ztąd w ciągu tego tygodnia.

Viceprezydent Rzeplitey Kolumbiyskiey na posłuchaniu d. 25 Marca oświadczył naszemu ieneralnemu Konsulowi, P. Lericho, który d. 21 do Bogata przybył, życzenie zawarcia związków handlowych tey Rzpltey z państwem Szwedzko - Norwegskiem.

Podług doniesienia z Liworna pod d. 27 Czerwca wybuchneło w Alexandryi i na 17 Europeyskich okrętach morowe powietrze.

Z Hanau d. 17 Lipca.

Okolica nasza iest teraz ziazdem wielu Xiążęcych osób; osobliwie świetnem iest zgromadzenie w wieyskiem mieszkaniu Landgrafa Heskiego w Rumpenheim. Oprócz Langrafa i iego małżonki znayduie się tam siostra Landgrafowy, Xiężniczka Nassauska, i Królewic Angielski Xże Kambrydgi z swoią małżonką, córka Landgrafa, który powtórnie ziechał tu z Hanoweru. Rodzina Landgrafa założyć chce na zawsze swoie mieszkanie w okolicach tuteyszych i dla tego naymuie dom Mülensa w Frankforcie, z którego żądaią 14,000 rocznego czynszu. Spodziewany tu także iest Xże Elektor Heski.

Z Oldenbergu d. 14 Lipca.

Xże Piotr (urodzony 1755 r.) obiął nad naszem Xięztwem rządy po swoim stryiu, który 38 lat panował.

Z Berna d. 15 Lipca.

D. 7 b. m. otworzone tu uroczyscie zostały posiedzenia Seymu ligi Szwaycarskiey w obecności zagranicznych Ministrów.

Z Darmstatu d. 15 Lipca.

Wczoray na pociechę Wielkoxiążęcego Domu i całego kraiu Xiężna Następczyna (z Domu Xiężniczka Badeńska) powiła szczęśliwie syna.

W. Xże urządził teraz ostatecznie zwyczayną i nadzwyczayną radę Stanu, w któ. ey sam lub iego Następca prezyduie.

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału Iwszey Jnst: W. M. Krakowa i iego Okręgu podaie do publiczney wiadomości, iż P. Tomasz Jarzyński Komornik przy Sądach tuteyszych uskuteczni! w dniu 10 Września 1822 r. zaięcie Dworku z ogrodem w Krakowie w Gminie IX. Okręgu I. na przedmieściu Piasek pod L. 12, między Domami i Ogrodami sąsiedzkiemi Kazimierza Bandurskiego, Kaspra Grzybowskiego, Tomasza Prochowskiego, Jozefa Rubińskiego stoiącego, P. Anny z Komorowskich Błeszyńskiey, P. Daniela Błeszyńskiego O. Kr. Pol. Małżonki własnego, ktorego naiemniczką iest P. Tekla Waligórska wdowa, a to na satysfakcyią dwoch Summ: pierwszey 20 dukatów, drugiey 436 Złp. z prowizyiami po 5 od sta od d. 20 Maia 1821 r. należących się z mocy Wyroku Trybunału I. Jnst: zaocznego w dniu 10 Maia 1822 z exekucyią bez kaucyi na Annie z Komorowskich Błeszyńskiey w Krakowie przy ulicy Gołębiey pod L. 253 obrane zamieszkanie maiącey przewiedzionego na rzecz i osobę P. Felixa Słotwińskiego O. P. D. Adwokata przy Sądach Rzeczypospolitey Krakowskiey w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkałego zas dłonych. Protokoł zaięcia tegoż Domu PP. Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu I. W. M. Krakowa i Kazimierzowi Zakrzewskiemu Woytowi Gminy IX dnia 23 Kwietnia 1823 r. prawnie wręczonym został i tenże Vol: III Księgi zaięciow Aktów hipotecznych W. M. Krakowa i iego Okręgu d. 29 Kwietnia 1823 r. na karcie 477 Nr. 91 a w Kancellaryi Pisarza Trybunału I. Jnst: w Księdze III. zaięciów nieruchomości od stronnicy 881 do stronnicy 884 pod L. 102 dnia 12go Maia 1823 r. wpisanym został. Sprzedarz tego Domu popierać będzie P. Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. Po odbytych trzech publikacyach termin do Licytacyi przedstanowczey na d. 29 Sierpnia 1823 wyznaczonym iest. Cena szacunkowa na pierwsze wywołanie w Summie 4000 Złp. ustanawia się. Warunki Licytacyi i zbiór obiaśnień złożone są w Kancellaryi Pisarza Trybunału. W Krakowie d. 29 Lipca 1823 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.

Kómornik sądowy uwiadomia publiczność, iż d. 8 Sierpnia r. b. o godzinie 9 ranney w domu pod L. 419 przy ulicy Rogackiey sytuowanym odbędzie się w drodze Exekucyi przez publiczną licytacyią wydzierżawienie Dochodów z domu pod L. 419 przy ulicy Rogackiey stoiącego, składaiącego się z Izb 18tu na lat dwa po sobie idących; maiący chęć licytowania na powyższym mieyscu i terminie licytacyi, zaopatrzeni w Vadia znaydować się zechcą; o warunkach zaś licytacyi w Biorze podpisanego Komornika dowiedzieć się można. — W Krakowie dnia 1 Sierpnia 1823 r.

J. Słodkowski, *K. S.*

Podpisany ostrzega P. P. Kupców i Rzemieślników, aby na ustne żądanie iego służących bez iego pisma lub iego Małżonki nic na kredyt nie wydawali, gdyż inaczey sami sobie przypisaćby winę musieli. — W Krakowie d. 29 Lipca 1823.

Jacek Mieroszewski, Sekretarz Jen. Senatu.

Niżey podpisany ma honor uwiadomić szanowną Publiczność, iż u niego każdego czasu dostać można drzewek szczepionych fruktowych w naylepszym gatunku za pomierną cenę.

J. Krämer na Piasku Nr. 22.